

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Charter)

สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักตรวจสอบภายใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
(Internal Audit Charter)
สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการให้สำนักตรวจสอบภายใน ต้องมีกฎบัตรเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิง (Term of Reference : TOR) และแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในที่สอดคล้องตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในที่ได้รับการยอมรับทั่วไป โดยขอยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Charter) สำนักตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้จัดทำกฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับปรับปรุงเพื่อให้หน่วยรับตรวจต่าง ๆ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้รับทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ขอบเขตการปฏิบัติงาน ตลอดจนความรับผิดชอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน จึงเห็นสมควรกำหนด “กฎบัตรการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Charter)” ไว้ดังต่อไปนี้

คำนิยาม

ส่วนราชการ	หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะกรรมการ	หมายถึง สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะกรรมการตรวจสอบ	หมายถึง คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หัวหน้าส่วนราชการ	หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้บริหารหน่วยรับตรวจ	หมายถึง คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน-สำนัก-กอง-ศูนย์-โรงเรียนสาธิต และผู้จัดการหน่วยงานภายในทุกแห่ง
หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน
ผู้ตรวจสอบภายใน	หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายใน หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หน่วยรับตรวจ	หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานทุกแห่งของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สอบทาน	หมายถึง ทบทวนหรือตรวจทานการปฏิบัติงาน วิธีการ เงื่อนไข เหตุการณ์หรือรายการต่าง ๆ
อิสระและเป็นกลาง	หมายถึง การอยู่ในสถานะที่สามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากความมีอคติและการแทรกแซงใด ๆ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งความขัดแย้งทางผลประโยชน์
การตรวจสอบภายใน	หมายถึง กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหาสารคามให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคามบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมิน และปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์

สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานอิสระที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้บริการต่ออธิการบดีและฝ่ายบริหารในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ อันจะส่งผลให้ข้อมูลสารสนเทศมีความน่าเชื่อถือต่ออธิการบดีและฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการตรวจสอบในการเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานสังกัดมหาวิทยาลัยให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ประเมิน ความเพียงพอ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ ความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลรายงานทางการเงิน ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

สายการบังคับบัญชา

๑. การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ
๒. การบริหารงานทั่วไปของสำนักตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่ออธิการบดี การพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ
๓. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและอธิการบดี
๔. การเสนอแผนงานตรวจสอบประจำปี และแผนการตรวจสอบระยะยาว ๓ - ๕ ปี ให้ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน เสนออธิการบดีก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของปีงบประมาณ
๕. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน จัดทำและเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ ภายในเวลาอันสมควรและไม่เกินสองเดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

อำนาจหน้าที่

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจทุกหน่วยภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมีสิทธิเข้าถึงข้อมูล บุคคล ทรัพย์สิน และสถานที่ รวมทั้งการสอบถาม การขอเอกสารหลักฐาน ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อประโยชน์ต่องานตรวจสอบภายใน
๒. สำนักตรวจสอบภายในมีหน้าที่สอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ นโยบาย วิธีปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำแก่หน่วยรับตรวจ

๓. สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานและเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ภายในต่ออธิการบดีและหน่วยรับตรวจด้วยความเป็นอิสระ ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานของอธิการบดีและฝ่ายบริหาร หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัย อันจะมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น รวมทั้งต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารหรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบ

๔. กรณีที่มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ และผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้าง ให้อธิการบดีพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป โดยมีความเป็นอิสระและเป็นกลางเช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบภายใน

๕. ให้ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ

ความรับผิดชอบ

๑. สำนักตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้น โดยกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นการสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัย และคณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี ความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย รวมถึง

๑.๑ การจัดทำและเสนอแผนการตรวจสอบระยะยาว ๓ - ๕ ปี โดยแผนการตรวจสอบประจำปีโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประเมินความเสี่ยง และต้องนำข้อมูลข่าวสารของอธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำแผนและเสนออธิการบดีก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของปีงบประมาณ

๑.๒ การปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบประจำปี และงานตรวจสอบอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ และอธิการบดี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกรมบัญชีกลาง ตลอดจนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กรณีที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

๑.๓ การเสนอรายงานผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอธิบายถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการตรวจสอบ ข้อบกพร่องที่ตรวจพบและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่ออธิการบดี คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัย และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ รายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบ ภายในเวลาอันสมควรและไม่เกิน ๒ เดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๑.๓.๒ รายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายใน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย

๑) ความเสี่ยงที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๒) ความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทุจริต รวมถึงระบบการร้องเรียน (Whistleblowing)

๓) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและเหมาะสมของการควบคุมภายในด้านการเงิน และกระบวนการอื่นที่พิจารณาว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดการทุจริต

๔) สรุปรูปภาพรวมของการฟ้องร้องต่อมหาวิทยาลัย คดีความต่าง ๆ และความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในทางแพ่ง

๑.๔. การรายงานผลการตรวจสอบรายไตรมาส และรายงานประจำปีต่อ อธิการบดีและคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัย

๑.๕ การติดตามผลปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจว่า มีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่หน่วยรับตรวจได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักตรวจสอบภายใน

๑.๖ การปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่อธิการบดี ฝ่ายบริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องเฉพาะเรื่องที่มีความเชี่ยวชาญเท่านั้น

๑.๗ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเห็นชอบให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการ และผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้าง ให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป

๑.๘ การจัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบ และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๑.๙ การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบช่วยสนับสนุนให้การดำเนินการของหน่วยรับตรวจสามารถบรรลุผลตามนโยบายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑๐ การประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๑๑ การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ผู้สอบบัญชี เป็นต้น เพื่อให้เกิดผลงานรวมที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัย

๑.๑๒ การส่งเสริมผู้ตรวจสอบภายในให้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ในการตรวจสอบที่เพียงพออย่างต่อเนื่อง

๑.๑๓ การปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

๒. สำนักตรวจสอบภายในต้องกำหนดขอบเขตการตรวจสอบให้ครอบคลุม ทั้งการตรวจสอบด้านการเงินและบัญชี ด้านพัสดุ การตรวจสอบการบริหารงาน การตรวจสอบการปฏิบัติการ การตรวจสอบสารสนเทศ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

๓. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และการรักษาความลับเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพึงปฏิบัติ โดยพึงประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตการตรวจสอบภายใน

ขอบเขตงานของการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมถึง การตรวจสอบ การวิเคราะห์ รวมทั้ง การประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของ มหาวิทยาลัย ซึ่งรวมถึง

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง
๒. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งกฎ ระเบียบ ข้อกำหนดอื่นของมหาวิทยาลัย
๓. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง
๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภททรัพย์สินนั้น
๕. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร
๖. ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
๗. สอบทานการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามนโยบายและที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบ หรืออธิการบดี และการร้องขอจากหน่วยรับตรวจตามความเหมาะสมและจำเป็น
๘. ให้คำปรึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลกิจการต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานต่างๆ
๙. ให้ความสำคัญเป็นกรณีพิเศษกับสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลกิจการ

ความเป็นอิสระ

๑. สำนักตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติงาน โดยให้รายงานการปฏิบัติงานตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานการบริหารงานต่ออธิการบดี เพื่อขอการสนับสนุนด้านอัตรากำลังและงบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. สำนักตรวจสอบภายในสามารถปฏิบัติงานอื่นที่อธิการบดี และคณะกรรมการตรวจสอบสั่งการได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม หรือมีส่วนได้ส่วนเสียเมื่อปฏิบัติงานตรวจสอบ
๓. การพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย ถอดถอน เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และประเมินผลงานของผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ

ความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบ

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน จะต้องกระทำด้วยความเชี่ยวชาญและความระมัดระวังรอบคอบเพียงพอผู้ประกอบการวิชาชีพ กล่าวคือ

ความเชี่ยวชาญ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถด้านอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบที่รับผิดชอบ รวมทั้งต้องสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อการพัฒนาตนเองในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ความระมัดระวังรอบคอบ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผล อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยมหาสารคาม